

Grünberg Herman

Ez az édesapám, Grünberg Herman. A kép 1934-ben készült Budapesten. Édesapám lengyel származású volt, az édesanyja Lengyelországban élt. 1887-ben született. Nem tudom, apám hogy került ide Magyarországra. Eredetileg úgy hívták, hogy Grünberg Hirsch-Leib. És ő addig járt a minisztériumba, hogy ő meg akarja magyarosíttatni a nevét, amíg aztán megengedték neki, és akkor úgy hívták őt, hogy Grünberg Herman. Ez olyan 1926 körül volt. Elég jól beszélt magyarul. Talán itt-ott lehetett érezni, hogy nem ez az anyanyelve. Például emlékszem, hogy számolni jiddisül számolt. A neológ hitközségnél dolgozott. A főtitkár mellett volt ilyen titkárféle. Volt a hitközségen hosszú éveken át egy nagyon nevezetes főtitkár, Eppler Sándor, akit az apám nagyon szeretett. [Eppler Sándor (szül. 1890) a pesti izraelita hitközség adófelügyelője, pénzügyi főtanácsosa, majd 1924-től főtitkárhelyettese volt. -- A szerk.] Eléggé be volt fogva, mert ez az Eppler egy munkamegszállott volt. Sokszor késő estig dolgozott, és az apám is ugyanúgy dolgozott benn. 12-13 éves voltam, amikor édesanyám meghalt. Az édesapámmal maradtunk ketten. Én annyira nem bírtam az egyedüllétet, hogy sokszor bementem az irodába, ahol az édesapám dolgozott a hitközségnél, s ott lefeküdtem, és sokszor úgy vitt haza félig alva. Szóval nem volt jó, mert szegény drága anyám borzasztóan elkényeztetett. Amikor 14 éves voltam, apám újra megnősült, elvett egy elég vallásos nőt, az kezdett engem inkább a vallásra nevelni.